การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูภาษาไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี

CREATION OF LEARNING COMMUNITY TO PROMOTE WRITING INTREGRATED LESSON PLAN FOR THAI LANGUAGE SUBJECT TEACHERS OF THE SECONDARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE PHETCHABURI

[1]วรากรณ์ นาถมทอง และ [2]กาญจนา บุญส่ง

[1]Warakorn Nathomthong and [2]Kanjana Boonsong

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, ประเทศไทย

Phetchaburi Rajabhat University, Thailand

[1]wara17v@gmail.com, [2]kan.kanchanaboonsong@gmail.com

Received :December 9,2024; **Revised** :January 10, 2025; **Accepted** :January 29,2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูภาษาไทย และ 2) พัฒนาทักษะ ด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูภาษาไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 8 คน ศึกษานิเทศก์ จำนวน 4 คน ครูผู้สอนภาษาไทย จำนวน 7 คน และนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 221 คน รวมทั้งสิ้น 240 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) เครื่องมือประเภทนวัตกรรม คือ คู่มือการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ มีค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.5 -1.00 2) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบประเมินทักษะ

---

[1]นักศึกษา, หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

[2]รองศาสตราจารย์ ดร.,หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

การเขียนแผน การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูภาษาไทย มีค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.5-1.00 และแบบประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูภาษาไทย มีค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.5-1.00 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ของครูภาษาไทย มี 7 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) การรวมกลุ่ม PLC รวมกลุ่มครูที่มีปัญหาและความต้องการเดียวกัน 2) ค้นหาปัญหา และความต้องการ 3) ร่วมกันหาแนวทางในการแก้ปัญหา 4) การออกแบบกิจกรรมการแก้ปัญหา 5) แลกเปลี่ยนเสนอแนะ 6) นำสู่การปฏิบัติ และ 7) การสะท้อนผลการสังเกตชั้นเรียน และ 2) ผลการพัฒนาทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูภาษาไทย พบว่า โดยภาพอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการเขียนแผน การจัดการเรียนรู้ รองลงมา คือ ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และผลการประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้ของครู พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีการสนับสนุนให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ และทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม

คำสำคัญ : การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ, การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้, แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

Abstract

This research aims to 1) create a professional learning community to enhance the development of integrated lesson plans for Thai language teachers, and 2) develop the skills necessary for writing integrated lesson plans among Thai language teachers under the supervision of the Phetchaburi Secondary Educational Service Area Office. The target group consisted of 8 school administrators, 4 educational supervisors, 7 Thai language teachers, and 221 Grade 7 students, totaling 240 participants. The research tools included: 1. Innovation tools, such as a manual for creating a professional learning community to enhance the development of integrated lesson plans, with a consistency index of 0.5-1.00. 2. Data collection tools, such as an assessment form for evaluating the skills of writing integrated lesson plans for Thai language teachers, with a consistency index of 0.5-1.00, and an assessment form for evaluating the integrated teaching and learning

management skills of Thai language teachers, also with a consistency index of 0.5-1.00. The statistics used in this research included percentage, mean, standard deviation (S.D.), and content analysis. The results of the research found that 1) 1The process of creating a professional learning community to enhance the development of integrated lesson plans for Thai language teachers consists of 7 steps: 1) Forming a PLC (Professional Learning Community) group with teachers facing similar problems and needs. 2) Identifying problems and needs. 3) Collaboratively finding solutions. 4)Designing problem-solving activities. 5) Exchanging feedback and suggestions. 6) Implementing the solutions. 7) Reflecting on classroom observations. 2) The development of skills in writing integrated lesson plans for Thai language teachers was found to be at the highest level overall. When considering individual aspects, all were also at the highest level, ranked from highest to lowest as follows: lesson plan writing, assessment and evaluation, and learning activity design. Additionally, the overall assessment of teachers' integrated teaching and learning management skills was also at the highest level, with strong support for students to learn and work together in groups.

Keywords : Professional Learning Community, Lesson Plan Writing, Integrated Lesson Plans

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงในยุคศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อวิถีชีวิตของคนในสังคมระบบการศึกษาจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนี้ด้วย ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional learning community) เป็นการรวมตัว ร่วมมือ ร่วมใจ และร่วมเรียนรู้ของครู ผู้บริหาร และนักการศึกษา บนพื้นฐานความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร มีวิสัยทัศน์ คุณค่า เป้าหมาย และภารกิจร่วมกัน โดยทำงานร่วมกันแบบทีมการเรียนรู้ที่มีครูเป็นผู้นำร่วมกัน และผู้บริหารเป็นผู้ดูแลสนับสนุนมีจุดกำเนิดจากประเทศสหรัฐอเมริกา โดยมีแนวคิดว่าเป็นกลยุทธ์ที่มีความสำคัญที่สุดในการพัฒนาโรงเรียน ดูโฟร์ (Dufour 2004 : 58) ศักยภาพของการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการพัฒนานักเรียนในสถานศึกษา โฮร์ด (Hord, 1997 : 58) การจัดการศึกษาให้มี

ประสิทธิภาพสูงสุด ตอบสนองความต้องการของนักเรียนในยุคสภาวปัจจุบัน โดยอาศัยครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษาที่มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมดำเนินการแก้ไขสภาพปัญหาร่วมกัน เซงเก้ (Senge, 1990 : 58) โดยการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional learning community) มีการสนับสนุนการเป็นผู้นำร่วมกัน เรียนรู้ร่วมกันโดยประยุกต์ใช้ความรู้จากวิธีที่หลากหลาย มีวิธีแก้ไขปัญหาต่าง ๆ โดยส่วนใหญ่แล้วการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้นั้นจะกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกัน เพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีของนักเรียน โฮร์ด (Hord, 1997 : 14-24) โดยมีขั้นตอนในการดำเนินงาน 7 ขั้นตอน คือ 1) การรวมกลุ่ม PLC รวมกลุ่มครูที่มีปัญหา ความต้องการเดียวกัน 2) ค้นหาปัญหา ความต้องการ 3) ร่วมกันหาแนวทางในการแก้ปัญหา 4) ออกแบบกิจกรรมการแก้ปัญหา 5) แลกเปลี่ยนเสนอแนะ 6) นำสู่การปฏิบัติ/สังเกตการสอน และ 7) การสะท้อนผลการสังเกตชั้นเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560 : 48), สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2563 : 62-63) เพื่อให้โรงเรียน มีคุณภาพที่ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูชาติ พ่วงสมจิตร์ (2560 : 34) ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและแนวทางการนำมาใช้ในสถานศึกษา ซึ่งส่งผลให้ครู ไม่โดดเดี่ยว เป็นกัลยาณมิตรกันในทางวิชาการ และมีเครือข่ายในการทำงานเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางกการเรียนที่สูงขึ้น การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ยังช่วยพัฒนาครูในด้านการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้นได้ เช่น รายงานการวิจัยของ สุภาวดี ปกครอง (2561 : 51) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ระบบพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์อยู่ใน ระดับมากที่สุด จากการศึกษาดังกล่าว พบว่าการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ช่วยพัฒนาครูในด้านการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้

กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการมุ่งให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพในทุกด้าน ทั้งด้านความรู้ เจตคติ และทักษะการฝึกปฏิบัติตลอดจนด้านกระบวนการเรียนรู้ อย่างผสมกลมกลืนกัน และเนื่องจากในปัจจุบันนี้การดำเนินชีวิตประจำวันของบุคคลไม่สามารถที่จะหลีกเลี่ยงการเกิดปัญหาต่าง ๆ อันได้แก่ ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ปัญหาด้านสังคม ปัญหาด้านการเมือง และปัญหาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นต้น ซึ่งสภาพปัญหาดังกล่าวนั้นมีความสลับซับซ้อนและมีประเด็นปัญหาปลีกย่อยหลากหลายประเด็นซ่อนอยู่ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ปัญหาทุกปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตประจำวันของบุคคล ล้วนแต่เป็นปัญหา ที่มีลักษณะของการบูรณาการทั้งสิ้น สอดคล้องกับ แนวคิดด้านการศึกษาของดิวอี้ (Dewey,1933:26 อ้างถึงในกุลิสรา จิตรชญาวณิช และคณะ, 2566:18) เป็นนักปรัชญาการศึกษา แบบ

Progressivism มีแนวคิดว่า การศึกษาคือชีวิตการจัดการเรียนการสอน ควรยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และอยู่ร่วมกันในวิถีประชาธิปไตย การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการได้เริ่มเกิดขึ้นในสมัยของ ดิวอี้(Dewey) ซึ่งมีความเชื่อว่า คนเราสามารถเชื่อมโยงความคิดรวบยอดของวิชาต่าง ๆ ที่มีในหลักสูตรได้อย่างน้อยสองวิชาขึ้นไป และวิธีการเชื่อมโยงนี้จะส่งผลให้ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์ต่างๆ ที่ได้รับจากการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่ หรือเรื่องที่จะเรียนรู้ใหม่ต่อไปได้ และในการจัดการเรียน การสอนควรเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติ เน้นการมี ส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ครูเป็นเพียงผู้กระตุ้นส่งเสริมและแนะนำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คาร์ว โรเจอร์ (Carl CR. Rogers,1969 อ้างถึงใน ณิรดา เวชญาลักษณ์, 2561 : 11) คือผู้คิดค้นและใช้คำว่า “เด็กเป็นศูนย์กลาง”(Child-centred) เป็นครั้งแรกและต่อมามีคำซึ่งแสดงถึงแนวคิดการจัดการเรียนรู้ในลักษณะคล้ายกันอีกหลายคำ เช่น active learning Participatory learning หรือ learner independence แนวคิดการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง คือ แนวทางที่มุ่งพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียน โดยเน้นให้ความสำคัญกับผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความต้องการมีส่วนร่วมและรับผิดชอบการเรียนรู้ของตน ซึ่งแนวคิดนี้นำไปสู่หลักในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สอดคล้องกับหลักการสำคัญของ “ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง” คือ 1) ผู้เรียนมีบทบาทรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน ผู้เรียนจึงเป็นเจ้าของการเรียนรู้ บทบาทของครูเป็นผู้สนับสนุนและเป็นแหล่งความรู้ของผู้เรียน ผู้เรียนจะรับผิดชอบตั้งแต่เลือกและวางแผน 2) เนื้อหาวิชามีความสำคัญและมีความหมาย ต่อการเรียนรู้ การเรียนรู้ที่สำคัญและมีความหมายจึงขึ้นอยู่กับ“สิ่งที่จะสอนและวิธีที่จะสอน” 3) การเรียนรู้จะประสบผลสำเร็จหากผู้เรียน มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น การมีส่วนร่วมกับเพื่อน การทำงานประสบผลสำเร็จ การรับผิดชอบต่องาน การรู้จักแบ่งปันและความพยายามเชิงสร้างสรรค์ 4) สัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้เรียน ความสัมพันธ์ในลักษณะช่วยเหลือกันในกลุ่มเป็นสิ่งที่จะช่วยส่งเสริม ความเจริญงอกงาม การพัฒนา การเติบโตเป็นผู้ใหญ่ การปรับปรุงวิธีการทำงาน และการจัดการกับชีวิต ของแต่ละบุคคล 5) ครูคือผู้อำนวยความสะดวกและเป็นแหล่งความรู้ ครูต้องมีความสามารถที่จะค้นพบความต้องการที่แท้จริง ของผู้เรียน สามารถคิดได้หลากหลายแบบ เป็นแหล่งความรู้ที่ทรงคุณค่าของผู้เรียนและสามารถค้นคว้า หาสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับผู้เรียน สอดคล้องกับแนวคิดด้านบูรณาการ สอดคล้องกับที่สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2551 :16) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบบูรณาการ คือการจัดการเรียนรู้โดยการนำสาระการเรียนรู้ที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน นำมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ ในลักษณะที่เป็นองค์รวม และสามารถ นำความรู้ ความเข้าใจไปประยุกต์ใช้ ใน

ชีวิตประจำวันได้ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการมีหลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ ความเหมาะสมกับผู้เรียนและสาระการเรียนรู้ และชูเมคเคอร์ (Shoemaker, อ้างถึงใน ชนาธิป พรกุล, 2561 :10) กล่าวว่า “การขจัดเส้นแบ่งเขตเนื้อหาวิชาทั้งหลาย โดยการผนวกเนื้อหาวิชาหลายๆ ส่วนของหลักสูตร เข้าด้วยกันให้มีความเชื่อมโยงกันอย่างมีความหมาย เพื่อให้ผู้เรียน ได้เรียนเนื้อหาอย่าง กว้าง ๆ มีการพึ่งพากันและกัน เกี่ยวข้องกับร่างกาย ความคิด ความรู้สึก ความสามารถ ในการวินิจฉัย การเรียนรู้โดยการสัมผัสของผู้เรียนในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความรู้ และให้ความเข้าใจมากกว่า การเรียนรู้ที่ได้รับการพิจารณาตรวจสอบ เป็นส่วนๆ ที่แยกจากกัน” และประเวศ วะสี (2536:12 อ้างถึงใน ธงชัย สมบูรณ์,2565 : 12) กล่าวว่า “การเรียนรู้แบบองค์รวมหรือบูรณาการจะทำให้คนมีความสมบูรณ์มากขึ้นมีความรู้ ที่มีความหมายมากขึ้น” สอดคล้องกับความหมายของการบูรณาการ ดังที่วัชรพล วิบูลยศริน (2561 : 13) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ หมายถึง การเรียนรู้เชื่อมโยงศาสตร์หรือเนื้อหาสาขาวิชาต่าง ๆ ที่ความสัมพันธ์เกี่ยวข้องผสมผสาน เข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดความรู้ที่มีความหมาย มีความหลากหลาย และสามารถนำไปใช้ ในชีวิตประจำวันได้ ทิศนา แขมมณี (2567:10) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ หมายถึง การเน้นที่องค์รวมของเนื้อหามากกว่าองค์ความรู้ของแต่ละวิชา และเน้น การเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญยิ่งกว่าการบอกเนื้อหาของครู สอดคล้องกับที่จินตวีร์ คล้ายสังข์ (2560 : 16) ได้กล่าวว่า หลักสูตรบูรณาการ หมายถึง การรวมเนื้อหาสาระของวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรที่มีลักษณะเหมือนกันหรือคล้ายกัน และทักษะในการเรียนรู้ให้เชื่อมโยงสัมพันธ์เป็นสิ่งเดียวกัน โดยการตั้งเป็นหัวข้อเรื่องขึ้นใหม่และมีหัวข้อย่อยตามเนื้อหาสาระอีกทั้งสอดคล้องกับบริบทการเรียนรู้ของสังคมอย่างสมดุล มีความหมายแก่ผู้เรียน และให้โอกาสผู้เรียนในการปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองให้มากที่สุดและ การสอนแบบบูรณาการ หมายถึงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้วิธีการสอนหลายวิธีจัดกิจกรรมต่างๆ ในการสอนเนื้อหาสาระที่เชื่อมโยงกันตลอดจนมีการฝึกทักษะต่างๆที่หลากหลาย

ดังนั้นการจัดการศึกษาแบบบูรณาการนั้น มีความเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ หรือกิจกรรมทางการศึกษาทุกระดับ โดยสถานศึกษาสามารถนำไปใช้ได้ตามความเหมาะสมตามนัยแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าว และด้วยเหตุผลที่ว่าสภาพการดำเนินชีวิตของบุคคลในสังคมนั้น เป็นสภาพชีวิตที่ต้องดำเนินไปในแบบบูรณาการอย่างชัดเจน ดังนั้นการจัดการศึกษาของชาติ ซึ่งครอบคลุมไปถึงการจัดการเรียนรู้ จึงควรที่จะต้องจัดให้สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพการณ์ต่างๆในการดำเนินชีวิตของบุคคลที่เป็นแบบบูรณาการด้วย เพื่อให้บุคคลสามารถนำความรู้ ทักษะและกระบวนการรวมทั้งประสบการณ์ ที่ได้รับการฝึกฝนในโรงเรียนไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างแท้จริง ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560 : 6) ก็ได้ให้ข้อสนับสนุนแนวคิด

เห็นดังกล่าวว่าศาสตร์ทุกศาสตร์ ไม่อาจแยกจากกันได้ เช่นเดียวกับวิถีชีวิตของคนที่ต้องดำรงอยู่อย่างผสมกลมกลืน เป็นองค์รวม การจัดให้เด็กได้ฝึกทักษะและเรียนรู้เนื้อหาต่างๆอย่างเชื่อมโยงกันจะทำให้การเรียนรู้มีความหมาย สอดคล้องกับชีวิตจริง ซึ่งเป็นข้อบ่งชี้ ให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้ตระหนัก ถึงความสำคัญและความจำเป็นของการจัดการเรียนรู้ที่เป็นแบบบูรณาการโดยทั่วไปซึ่งการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการนั้นสามารถเอื้อประโยชน์อย่างมากมายทั้งต่อผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนและการบริหารจัดการในสถานศึกษาทุกระดับ

การจัดการเรียนรู้ที่เป็นแบบบูรณาการนั้น นอกจากจะกำหนดไว้อย่างชัดเจน ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ตามที่กล่าวมาแล้วในส่วน ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ก็ยังได้ให้ความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้น โดยเสนอให้ใช้รูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย เน้นการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริงและการเรียนรู้แบบบูรณาการ ทั้งนี้ยังได้ให้แนวคิดเพิ่มเติมว่าการบูรณาการเป็นการกำหนดเป้าหมาย การเรียนร่วมกัน ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยนำกระบวนการเรียนรู้จากกลุ่มสาระการเรียนรู้ มาบูรณาการ ในการจัดการเรียนการสอนซึ่งจัดได้หลายลักษณะ เช่น การบูรณาการแบบผู้สอนคนเดียวการบูรณาการ แบบคู่ขนาน การบูรณาการแบบสหวิทยาการและการบูรณาการแบบโครงการ เป็นต้น (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2551:16-17)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี มีโรงเรียนในสังกัด จำนวนทั้งสิ้น 22 โรงเรียน มีครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย 326 คน จากการศึกษา สัมภาษณ์ นิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้ เรื่องการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้สอนของโรงเรียนในสังกัด พบว่า ปัญหาครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ครูขาดความรู้ความเข้าใจใน เรื่อง การจัดทำคำอธิบายรายวิชา การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ และการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (รายงานการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษาตามเครื่องมือนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี, 2566:54)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำแนวคิดของนักการศึกษาและงานวิจัยดังกล่าวมาสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูภาษาไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี ขึ้น ซึ่งเป็นการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจของครูผู้สอนในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการได้อย่างถูกต้อง และจะส่งผลให้ครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Leraning เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูภาษาไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี

2. เพื่อพัฒนาทักษะของครูภาษาไทย ด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ แบบบูรณาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูภาษาไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรีใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 8 คน ศึกษานิเทศก์ จำนวน 4 คน ครูผู้สอนภาษาไทย จำนวน 7 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 221 คน รวมทั้งสิ้น 240 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

มุ่งศึกษาสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะของครูภาษาไทย ด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูภาษาไทยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ คู่มือการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบประเมินทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูภาษาไทยและแบบประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูภาษาไทย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

การวิจัยการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูภาษาไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูภาษาไทย มี 7 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) การรวมกลุ่ม PLC รวมกลุ่มครูที่มีปัญหาและความต้องการเดียวกัน 2) ค้นหาปัญหา และความต้องการ 3) ร่วมกันหาแนวทางในการแก้ปัญหา 4) การออกแบบกิจกรรมการแก้ปัญหา 5) แลกเปลี่ยนเสนอแนะ 6) นำสู่การปฏิบัติ และ 7) การสะท้อนผลการสังเกตชั้นเรียน

2. ผลการพัฒนาทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูภาษาไทย โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังตารางที่ 1

ทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ แบบบูรณาการของครูภาษาไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี	$\overline{X}$	**S.D.**	**ระดับการปฏิบัติ**
1. ด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้	4.67	0.28	มากที่สุด
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.56	0.25	มากที่สุด
3. ด้านการวัดและประเมินผล	4.62	0.21	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	**4.62**	**0.17**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการพัฒนาทักษะของครูภาษาไทย ด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.62 , S.D. = 017) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ($\overline{X}$ = 4.62 , S.D. = 0.21) รองลงมา คือ ด้านการวัดและประเมินผล ($\overline{X}$ = 4.62 , S.D. = 0.21) และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\overline{X}$ = 4.56 , S.D. = 0.25) ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูภาษาไทย ผู้วิจัยขออภิปรายผลของการวิจัยดังกล่าวโดยแบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ดังนี้

1. การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูภาษาไทย มี 7 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) การรวมกลุ่ม PLC รวมกลุ่มครูที่มีปัญหาและความต้องการเดียวกัน 2) ค้นหาปัญหา และความต้องการ 3) ร่วมกันหาแนวทางในการแก้ปัญหา 4) การออกแบบกิจกรรมการแก้ปัญหา 5) แลกเปลี่ยนเสนอแนะ 6) นำสู่การปฏิบัติ และ 7) การสะท้อนผลการสังเกตชั้นเรียนซึ่งแผนการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูภาษาไทย มีการเขียน Action Plan ดังนี้ 1) กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ 2) ก่อนการเขียน Action Plan ตรวจสอบสภาพปัญหาในการจัดเรียนวิชาภาษาไทยที่เกิดขึ้น 3) ก่อนการเขียน Action Plan ต้องวิเคราะห์ข้อมูล รายละเอียดทั้งหมด นำจุดประสงค์การเรียนรู้มา วิเคราะห์ให้ครอบคลุมให้สอดคล้องกับเนื้อหาการจัดการเรียนรู้ 4) การเขียน Action Plan โดยการนำข้อมูลที่ได้มาเขียนเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ โดยมีองค์ประกอบได้แก่ จุดประสงค์การเรียนรู้ ผลลัพธ์ที่จะได้รับ กิจกรรมการเรียนรู้ สาระสำคัญ สาระการเรียนรู้ เครื่องมือ วิธีวัดและประเมินผล สื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้5) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เขียนไว้ไปสู่การปฏิบัติโดยใช้สอนกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 6) หลังจากการจัดการเรียนรู้ มีการประชุมกันเป็นระยะๆเพื่อเป็นการติดตาม และประเมินผลการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูภาษาไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชูชาติ พ่วงสมจิตร์ (2560 : 34) ได้ศึกษางานวิจัย เรื่อง ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและแนวทางการนำมาใช้ในสถานศึกษา Professional Learning Community and Guidelines for Application in Educational Institutions ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หรือ PLC คือวิธีการในการพัฒนาครูโดยการจัดบรรยากาศให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ส่งผลให้ครูไม่โดดเดี่ยวและมีเครือข่ายในการทำงานเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน PLC สามารถดำเนินการได้ขั้นวางแผนซึ่งมีขั้นตอนสำคัญ 2 ขั้นตอน คือ ขั้นการสร้างวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายร่วม และ ขั้นกำหนดกิจกรรมการพัฒนา ทั้งนี้เนื่องจากสมาชิกในชุมชนมีการศึกษาค้นคว้า และพัฒนาเทคนิควิธีสอนใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ตลอดจนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาบทเรียนยิ่งขึ้น เช่น การจัดทำแผนการเรียนรู้ให้นักเรียนเล่นเกมร่วมกับบูรณาการ 8 กลุ่มสาระ คือ การบูณาการระหว่างความรู้และกระบวนการเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนสำรวจความสนใจของตนเองว่าองค์ความรู้ต่างๆ ที่ตนเองเคยเรียนรู้มามีสิ่งใดที่ตนเองสนใจอย่างแท้จริงและเชื่อมโยงความรู้เดิม

กับความรู้ใหม่มาทำชิ้นงานโดยการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เช่น การเขียนเรื่องจินตนาการ การอ่านกลอนที่ตนเองแต่งเอง ทำให้นักเรียนได้คิด การทำงานเป็นกลุ่มทำให้ได้พูดแลกเปลี่ยนความคิดเห็นนำไปสู่การพัฒนาทักษะในการอ่าน การเขียน การฟัง การพูดภาษาไทยที่ถูกต้อง และส่งผลทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาไทย มีความสุข สนุกสนานกับการเรียนภาษาไทย นอกจากนี้ยังช่วยพัฒนาผลการเรียนรู้ในเนื้อหาความรู้เรื่องที่เรียนให้สูงขึ้น โดยการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูภาษาไทย ช่วยกันสรุปปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทยในครั้งต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกัลยา รัตน์ เมธีวีรวงศ์ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำของครูโรงเรียนมาตรฐานสากล ผลการวิจัยพบว่า การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีความสอดคล้องกับภาวะผู้นำของครูโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยครูมีบทบาทในการเป็นผู้นำในการสร้างองค์ความรู้ และสร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเพื่อนครูผ่านกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอนุสรา สุวรรณวงศ์ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การบริหารเพื่อเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูโรงเรียนเอกชน ผลการวิจัยพบว่า กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารเพื่อเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูโรงเรียนเอกชน ประกอบด้วย 5 วิธี ได้แก่ 1) กระบวนการจัดการเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง 2) การกระจายความเป็นผู้นำทางวิชาชีพครู 3) การส่งเสริมการยอมรับและความเชื่อถือไว้วางใจในการทำงานร่วมกัน 4) การแสวงหาการสนับสนุนทางการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และ 5) การบริหารที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

2. ผลการพัฒนาทักษะของครูภาษาไทย ด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ แบบบูรณาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ รองลงมา คือ ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของรวีวรรณ วงค์เดชานันทร์ (2563) ได้ศึกษาการพัฒนาและการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษา พบว่าผู้สอนมีการวางแผนการสอนที่ดีก็เท่ากับบรรลุจุดหมายปลายทางไปแล้วครึ่งหนึ่งการวางแผนการสอนจึงมีความสำคัญหลายประการ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีจะต้องเป็นแผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับหลักสูตรเป็นแนวทางให้ผู้สอนอย่างชัดเจน มีองค์ประกอบที่ครบถ้วนเข้าใจง่ายและนำไปใช้สอนได้จริง นักเรียนเกิดทักษะจริงและสามารถนาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ผู้สอนจึงจาเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายความสำคัญลักษณะ ขั้นตอนการจัดทาและหลักการวางแผนการจัดการเรียนรู้ตลอดจนลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี เพื่อส่งผลให้การเรียนการสอนดาเนินไปสู่จุดหมาย

ปลายทางที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนจำเป็นต้องทราบองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ รูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้และขั้นตอนของการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูภาษาไทย มีความสำคัญในพัฒนากลยุทธ์ระดับองค์กรที่ในการปรับตัวต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่เกิดขึ้น ทำให้เกิดผลดีทางวิชาชีพครู คือ เพิ่มความรู้สึกผูกพันต่อพันธกิจและเป้าหมายของโรงเรียน โดยเพิ่มความกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติให้บรรลุพันธกิจและเป้าหมาย โดยอาศัยความร่วมมือจากทีมการเรียนรู้ และผู้เรียนที่มุ่งพัฒนาการของผู้เรียนเป็นสำคัญ ผลดีต่อผู้เรียน คือ เพิ่มศักยภาพจากการเรียนรู้ตามความสนใจ สามารถลดอัตราการตกซ้ำชั้นและจำนวนชั้นเรียนที่ชะลอการจัดการเรียนรู้ให้น้อยลงทำให้ครูเกิดการปรับการเรียนเปลี่ยนการสอน ซึ่งจะส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้สูงขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กัลยารัตน์ เมธีวีรวงศ์. (2557). การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำของครูโรงเรียนมาตรฐานสากล. *วารสารบริหารการศึกษา มศว.*, 11(20), 1-12.

จินตวีร์ คล้ายสังข์ (2560 *การผลิตและใช้สื่ออย่างเป็นระบบเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชนาธิป พรกุล. (2561). *กระบวนการสร้างความรู้ของครู : กรณีการสอนบูรณาการ.* กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชูชาติ พ่วงสมจิตร์. (2560). *ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและแนวทางการนำมาใช้ในสถานศึกษา*. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*, 10, 34-41.

ณิรดา เวชญาลักษณ์. (2561). *หลักการจัดการเรียนรู้.* กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิศนา แขมมณี. (2567). *รูปแบบการเรียนการสอน : ทางเลือกที่หลากหลาย.* กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธงชัย สมบูรณ์. (2565).*การศึกษาและการพัฒนาแบบองค์รวม.* กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์หาวิทยาลัย.

รวีวรรณ วงค์เดชานันทร์. (2563). การพัฒนาและการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษา. *วารสารมหาจุฬาคชสาร,* 11(1), 25-35.

วัชรพล วิบูลยศริน. (2561). *นวัตกรรมและสื่อการเรียนการสอนภาษาไทย.* กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2563). *เอกสารประกอบการอบรมการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะทางคณิตศาสตร์ โครงการเพิ่มศักยภาพครูให้มีสมรรถนะของครูยุคใหม่ สำหรับการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ : สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี. (2565). *รายงานผลการนิเทศ ติดตามและประเมินผล โครงการทบทวนและปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา*. เพชรบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี. เอกสารอัดสำเนา.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). *คู่มือประกอบการอบรม การขับเคลื่อนกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) "ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ" สู่สถานศึกษา*. https://info.pyo1.go.th/news/index.php?action=dlattach;topic=1428.0;attach=1930.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว.

สุภาวดี ปกครอง. (2561). การพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา. *วารสารสุทธิปริทัศน์,* 32(101), หน้า 51-67.

อนุสรา สุวรรณวงศ์. (2558). *กลยุทธ์การบริหารเพื่อเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูโรงเรียนเอกชน.* วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Dufour, R. (2004). What is professional learning community. *Education Leadership,* 6, 61-11.

Hord, S. (1997). *Professional learning communities: Communities of continuous inquiry and improvement*. Austin, TX: Southwest Educational Development Laboratory. Retrieved November 24, 2015, from http://www.sedl.org/pubs/change34/2.html.

Rogers, C.R. (1969). *Freedom to Learn*. Columbus, OH : Charles E. Merril.

Senge, P. M. (1990). *The Fifth Discipline: The Art and Practice of the Learning Organization*. Doubleday, New York, NY: MCB UP Ltd.